

ולכן שנוקה כפי הנהגה, דארתא קלה איהו פתים ונלתיא,
שהוא מבאר לקל מבין שפרשו הוא, שהוא הדרך הנסתר מהתורה
הקדושה, שאינו כתוב מפרש ומבאר בה, אלא שנסתר ונסתן
הענינים אלו בקדמו בדבריה, ודרך הנגלה שבה הוא הפשוט של
מקרא, שהוא כתוב מפרש ומבאר בה.

ולא כמו שראיתי בקשר כתוב, מאחר שחסר על הענין מפני
מה קוראים להקמת הקבלה בשם נסתר, הלא מי שמכין בקשר אצלו
הם נגלים, ולאנשים שאינם יודעים ומבינים הלא יש שגם פשוטו
של מקרא אינם יודעים לקרוא, ואצלם גם הפשוטו של מקרא דרבו
נסתרה מהם, והוא שם מה שתרצו.

ההקבחה נקרא נסתר, פורש פי נסתר
נקרא מה שאין אדם יכול
להשיגו, כמו טעם של המאכל אי אפשר
לקטר לאדם שלא טעם טעם זה מעולם,
אי אפשר לקרש לו בדבור אף ומה,
נקרא זה דבר סתר, כמו כן ענין אהבה
הנבואה והנבואה, והדרך שמו אי אפשר
לקרש לחברו אף הוא האהבה בלב, וזה
נקרא נסתר:

אב"י מה שהם קוראים נסתר הקבחה
הקבלה, היא היא נסתר, הלא כל
מי שרצה ללמוד, הספר לפניו, ואם אינו
מכין, הוא עם הארץ, ולקני איש קנה
נקרא ותפסחה גם כן נקרא נסתר, אלא
ענין הנסתרות שפסוק האלה וכתבי
האורי"ל, הכל כגויים על פי דבקות
ההאלהות:

ותלמודו האמון הה"ק ר"א הלוי מסטראשעלע ז"ל, בספרו שערי החיחוד
והאמונה, ערך מערכת גדולה בריש ספרו הנ"ל בפתח ומבוא השערים, מלוקט
מומח"ק וספר"ק בחיוב ללמוד סודות התורה, ולעומת זה העונש הגדול למגלה רזין
למי שאינו ראוי, ואחרי הביורר וליבון העלה דש ב' סוגי לימוד, הראשון הוא חכמה
הבאה קודם היראה כמו"ש אם אין חכמה אין יראה, וקאי על הידיעות המביאות
את האדם ליראה ולהאבה את ה', ע"י שיבין יחודו יתברך בכל העולמות וסדר
השתלשלות הדרגין והספירות, להמליכו בעליונים ותחתונים, ובלי ידיעת יחודו לא
ישוער האהבה והדביקות. ויודעה זו חובה על כל אדם מישראל, ואין אדם יכול
ליפטר ממנה. ובחינה השניה הוא ידיעת השמות וצירופים שאינם נצרכים
להתפעלות אהבה ויראה ודביקות, כ"א לעשות נחת רוח ליוצרו, לזה צריך שתוקם
היראה, עיי"ש באריכות נפלאה.

וכעיי"א איתא בהקדמת אמרי יוסף על מועדים, שכתב בנו הגה"צ בעל חקל
יצחק זצוק"ל, שיש חילוק בין 'מעשה בראשית' למעשה מרכבה', דמה שאנו קורין
חכמת הקבלה היא מעשה בראשית הנזכר בגמרא חגיגה (דף י"ג ע"א), ומביא מה
שפי' רביה"ק מצאנו ז"ל הפסוק (משלי כה ג) 'כבוד אלקים הסתר דבר וכבוד מלכים
חפור', דאם האדם רוצה ללמוד חכמת הקבלה לדעת כמה מעלות וכמה ספירות
יש, היינו 'כבוד אלקים' לדעת גודל כבודו ית"ש, 'הסתר דבר', אבל אם רוצה ללמוד
החכמה לדעת איך להמליך את הקב"ה ואיך לעבדו בכוונה ולקדש רמ"ח אבריו
ולעשות מרכבה להקדושה זהו 'כבוד מלכים', האיך להמליכו ולעבדו, 'חפור דבר',
עכזה"ק.

הכריש ידול בין מי שחושב בהש"ת לפעמים, ובין מי שחושב בו
המדי. הוא כרוח מורה כמבאר, ואי אפשר לפרש הפרש, כי דבר זה תלוי באמת
דרכא וזה נקרא חכמת הנסתר, ששמעתי מפה קודש מר"ה מנחם מענדל
מכפרת (מסלואן) ז"ל שינסתר נקרא דבר שאין אדם יכול להבינו לחיור, כמו הטעם
של המאכל אי אפשר לכבר לאדם שלא טעם טעם זה מעולם ואי אפשר למש לו
בדבור אף ומה, ונקרא זה דבר סתר, כן ענין אהבת הבורא ויראתו ית"ש אי אפשר
לפרש לחיור אף הוא האהבה בלב, וזה נקרא נסתר.

אבל מה שר"ם קוראים נסתר חכמת הקבלה, היא היא נסתר, הלא כל מי
שרוצה ללמוד הסתר ככיון, ואם אינו מכין הוא עם הארץ, ולמי אש כזה מראה
ותוספות ב"ר נקרא נסתר, אלא ענין הנסתרות שכלל הורח וכתבי הארז"ל הכל
בנויים על פי דביקות הבורא, למי שזוכה להרביץ ולהיות צופה במרכבה עליונה,
בנו הארץ והיה דהו נהיבין ליה שביבין דרוקע, והיה מהלך בהם תמיד בענין
שכלו, כמו הארבעה הכפים שזכרנו בדר"ש, כמבואר בחומשות סמכת חגיגה ויר
ע"ה ע"ה נוסח ידעתי, בהנהגות מימינו והנהגות יסודי הנהגה סוף פרק ד' ע"ש.

בנקרא (סופה מה) ידבר גודל ודבר 102
דבר גודל משה מרדכי, דבר
102 הנהגות ראשי ונכ"א. ונשה שיהאיה

חס ושלום להיות ראשי ונכ"א דבר 102
כי וך עקר חורגתו הנאמר בסיני,
אמא הכי שרשנו, בנאמח חן חורח נגלות
חן הנסתרות הכל סוג אחר, כי הכל
חולף אחר פונת האדם, אם פונתו לידע
ענינה לכר אינו זוכה לשום דבר, ושליו
נאמר וישעיה מ. ו) וכל חסדו קצין
השדה יישי. אבל אם פונתו שחושש
לדבקו ח' יתברו. להיות מרדכי לו,
ואין לוח דרך כי אם על ידי התורה
והפנאות. אזי חן על ידי חורח נגלות וסן
על ידי חורח נסתרות ונאח להיות מרדכי
לו יתברו. והוא שאמרנו ידבר 102 היות
ראשי ונכ"א, רעה לומר מי שלופד
לחודו להצנעו וצרון עצמו. הוא ידבר
102. שרש. שעובד השם יתברו דבר
102 וקאין הוא, שהרי הוא רק כמו
שחושש לדבר חקמה אחרת. אבל מי
שחושש להיות מרדכי לו יתברו על ידי
התורה הוא דבר גדול, וזהו ידבר גודל
משה מרדכי. רעה לומר לעשות עצמו
מרדכי להשם יתברו על ידי התורה,
וכבר ע"ס טו"ס ע"ה יתברו.

בדור הזה עקבות קשיחא אמר מרן
האר"י ורבי ישראל בעל שם
אורי, שמצוה לגלות סתרי ורזין
עליונים לכפר קוצים מן הנקדים:
(טלר מסת מסת פ"ד מ"ו)

עצם אחת אמר הנצל שם ויהיה והיה
מכניח אותו על מה שדורש קבלה
ברבים, והשיב לו מפני מה דורש מר
ברבים קבלה, ועל זה השיב לו הנצל
שם, הסגנון שלי שאני דורש ברבים אני
נתן להבין את העולם הרחבני, כמו
שכתוב בעץ החיים אני מפרש שבעולם
הזה באדם יש גם כן כל הדברים האלה,
נקצא אני עושה ממשמי רחמי, אבל מר
דורש כל הדברים למעלה ככתבם, עושה
מרחיבת גשמיית, שאין הפה יכול לדבר
למעלה קלל, ורוק:

(נדחת הסניד כחרי מסת מורה מ"ב 6)

שמעתי מאיז' ווללה' כי יש ליט מלאכות
 שחם לצורך דעות וקיום האדם אך במעט
 בתורה אינו צריך ליט מלאכות גשמיים כי הטל
 תורה מרחיבו, יש לומר שלכך נקרא התלמיד
 חכם שיעוסק בתורה בחינת שבת, כיון ששוא
 שומת מן הליט מלאכות ואינו צריך להם כי טל
 תורה מרחיבו, וזה יש לומר שגורמם הפוסק
 בברכותו של יעקב (בראשית מ, כח) 'ויחן לך
 האלוהים מטל השמים וכו', היינו שלא תצטרך
 לטיל מלאכות הגשמיים רק יחן לך את כל מטל
 השמים ודעלאל'.

וידוע מסרן אלקי העלם שם טוב, שקל
 אחר מישראל חוב לצטק בט"ל
 מלאכות בחקטנו של כל עולם צליון
 לתשן ולברך הנשמות והברורין.

בשאלו תלמידי אחר תלמיד חכם שעוסק
 בתורה מה תפגנתו, והשיבו 'טל תורה
 מתנהיג' (תקדיו יב) כפי על ידי שעוסק
 בתורה של מלאכות אלו תתשן כאלו
 עשה התלאכה בעצמה בשרשה
 בקינותיה:

והגה יעקב הוא בחינת התורה עצמו,
 והוא שכתוב (בראשית כו, כב) 'הקל
 קול יעקב' וכתוב (מכה ו, כ) 'תתן אמת
 ליעקב' שהתורה נקרא אמת, ואם פן
 יעקב יכול לברך במקומו על ידי מה
 שאדם אחר צריך לילך במצושה, כי
 'תלמד תורה כנגד בלם', ולכך קפל
 ליעקב כל ארץ ישראל תחמיו דהינו
 במקומו, על ידי עסק התורה שהוא כנגד
 כל העולם, והיו יצרצץ ימה וקדמה,
 רצה לומר במקומך חברך כל ניצוצין
 שיש בך רוחות העולם, ולא יצטרך
 לנטע במקום למקום להיות נטרך בעסק
 פותקתו וכיצא בזה לברך שם על ידי
 הלוכו במקום למקום, כי 'תלמד תורה
 כנגד בלם', והיו שהארץ ב'ש"ס (שבת
 קמ"ז) ילא כ'אברהם שקנח בו (בראשית
 י"ח) 'קום התהלך בארץ לארצה
 ולחכמה', הרי שהצריך להלוך בארץ
 במקום לעולם כדי לברך, מה שאין כן
 ביעקב נאמר 'הארץ אשר אתה שכב
 עליה' שם נקלו כל הניצוצין ובר'.

(מסכת ספ"ט פ"ב בענין ד"ס ודבר מה"ס)

כליו וידוע כי אור חסא אדם הראשון
 נצשה שכיתה ונקלו כל הדברים
 לצמפי הקלפות והצורך רע טוב, ולזה
 צריך לצטק בל"ט מלאכות, והיו ליט
 מלקיות רחמנא לצל"ר, והכו:
 אף רצין לוקח בשבת, ותלמיד חכם
 שהוא גם כן בחינת שבת כ'יצרע'ים
 הוא אסור בעשיית מלאכה גשמיית, רק
 תורתו אמנתו, ואם תאמר איך יוציא
 הניצוצות קדושות שנקלו בסוד ליט
 מלאכות כג"ל, יש בזה הקדמה עצומה
 מן ארזי אבי זקני והביטל שם מוכן
 ודעהיה' כי על ידי עסקו בתורה הוא
 מצלה כל הניצוצות הנ"ל, וגם כל
 המלאכות הנפעלים בקל העולמות
 נקלפו ונתעלו על ידו, ורף משל, זה
 ורץ והו קוצר ונה חורש בפשמיית, או
 מי שמתלויף פרה בתמור, ותלמיד חכם
 הלומד תורה לשמה הוא עוסק בענין
 אותן המלאכות ובה מלה אותן
 התדברים לרב טוב, וגם כל המלאכות
 הנעשים בעולם הנשמי עולים על ידי
 דבורו והתקשרותו בתורה ובקראשא
 בריך הוא:

(נגד מנהג אפרים פ"ב כ' חסא ד"ס ומחמס ע"ן)

ולפעמים אינו צריך להשלים את עצמו
 אלא במקומו בעירובי לכו ואין
 צריך לנטע למקומות אחרים, מאחר שלא
 נטל מפניו למקומות אחרים, ויש גם כן
 אף על פי שנקל מפניו לשאר מקומות אף
 על פי כן אינו צריך לנטע ולשלשל את
 עצמו להשלים מאחר שהוא גדול בתורה,
 שקנח (שם י"ח) 'תורת ה' תמקמה
 כשיבת נפש', רצה לומר אם נטל חיות
 מנפש בשאר מקומות, על ידי תורה
 שלומד להשמה יוכל לברך כל החיות
 אפלו מה שנקל לשאר מקומות, כי תורה
 כנגד בל"ט, וזו 'הלומד תורה לשמה
 זוכה לתדברים הרבה' (אבות פ"ג מ"א), רצה
 לומר זוכה לברך החיות מקל המקומות,
 כי בתורה נקרא כל המקומות, רק זה
 אינו שקיח:

פי זה מנהג יעקב על ידי תורה שלמד
 היה מברך החיות מקל המקומות, על
 כן איש חם ישב אהלים' (בראשית כו, כח)
 תהי, רצה לומר בשלמד יעקב באהלו אחר
 במקום שהיה דר, נחשב כאלו ישב בקל
 המקומות (ואהלים):

ויש כי שצריך לטלשל את עצמו
 למקומות כדי לתשן בכל מקום
 שקא שם החיות שלו, ועל כן לפעמים
 יצאה רוח מקרה שרצונו לנטע למקום
 אחר וכא למקום אחר, כל זה גם כן לא
 כדרך טגרה, רק מאחר שצריך לתשן
 במקום זה גם כן מתחית שנקל מפניו,
 ולפעמים אין צורך רק לאלל או לשותת,
 וצריך לתשן כדי להיות לו שלום:

(פר ספ"ט פ"ב ו"ד ד"ס לו מנחשו לפרק)

פ"ט וכו' דהרד"ש דהפ"ה זכ"י וכו'
 וגן צליו בעש העלם שם טוב
 הקדוש את הקרא (ברכה טו) 'שתהא
 תורהך אגנתו הנו שהתורה הקדושה
 תהא האגנת שבדינו, שקנה נכל לפעל
 ולתשן כל מה שנעשה' (מא ד"ס פ"ט
 פ"ב מ"ח חסא ד"ס ו"ד ד"ס ט"ז)